

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W WADOWICACH GÓRNYCH

za 2017 r.

Spis treści:

- I.** Wstęp
- II.** Dane demograficzne i statystyczne mieszkańców Gminy Wadowice Górne i klientów pomocy społecznej.
- III.** Struktura organizacyjna i zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych
- IV.** Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych
  - 1.** Pomoc Społeczna
    - 1.1. Ustawa o pomocy społecznej
    - 1.2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
    - 1.3. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
    - 1.4. Ustawa o systemie oświaty
    - 1.5. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
    - 1.6. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
    - 1.7. Ustawa o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego
    - 1.8. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
    - 1.9. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego
  - 2.** Świadczenia Rodzinne
    - 2.1. Ustawa o świadczeniach rodzinnych
    - 2.2. Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
    - 2.3. Świadczenie rodzicielskie
    - 2.4. „Złotówka za złotówkę”
    - 2.5. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
    - 2.6. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych
    - 2.7. Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników
  - 3.** Fundusz Alimentacyjny
    - 3.1. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
    - 3.2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych
  - 4.** Karta Dużej Rodziny
  - 5.** Świadczenie wychowawcze
  - 6.** „Za życiem”
- V.** Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych w 2017r.
- VI.** Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1769 z późn.zm.) „*Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.*”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy, nie posiadającą osobowości prawnej, utworzoną na podstawie Uchwały Nr XIII/41/90 Rady Gminy w Wadowicach Górnych z dnia 27 kwietnia 1990r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych realizuje zadania wynikające m. in. z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1769 z późn.zm.);
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
3. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 697 z późn.zm.);
4. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1952 z późn.zm.);
5. Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 489 z późn.zm.);
6. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 2092 z późn.zm.);
7. Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2017r., poz.. 2198 z późn.zm.);
8. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017r. poz. 1832 z późn.zm.)
9. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1851 z późn. zm.);
10. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2017r., poz. 1938 z późn.zm.);
11. Ustawa z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1778 z późn.zm.);
12. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 2336);
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 882 z późn.zm.);
14. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 487 z późn.zm.);

15. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1065 z późn.zm.);
  16. Ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 276);
  17. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2016r. poz. 1860)
- a także innych ustaw, aktów wykonawczych i aktów prawa miejscowego, które nakładają obowiązek realizacji zadań w nich zawartych na ośrodki pomocy społecznej.

Gmina obowiązana jest zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań własnych, własnych o charakterze obowiązkowym i zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 17 ust 1 i 2, art. 18 ust.1 ustawy o pomocy społecznej).

Celem działania Ośrodka jest organizacja i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy, a w szczególności:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości;
- wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwania szkolenia, stażu, pracy lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;

Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;

W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie w formie świadczenia niepieniężnego.

II. DANE DEMOGRAFICZNE I STATYSTYCZNE MIESZKAŃCÓW GMINY WADOWICE GÓRNE I KLIENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych obejmuje swoim zasięgiem cały teren gminy tj. 13 sołectw, w których zamieszkuje 7 652 mieszkańców zameldowanych na stałe w tym 3 794 kobiet i 3 858 mężczyzn. (stan na 31.12.2017r.)

Liczba ludności w Gminie Wadowice Górne z podziałem na osoby w wieku emerytalnym i dzieci do 18 roku życia.

Miejscowość	Liczba ludności	Kobiety pow. 60 lat	Mężczyźni pow. 65 lat	Liczba dzieci
Grzybów	221	20	8	48
Izbiska	730	78	41	170
Jamy	981	117	53	227
Kawęczyn	286	32	16	53
Kosówka	189	18	10	34
Piątkowiec	372	41	20	86
Przebendów	492	35	21	120
Wadowice Dolne	784	85	52	145
Wadowice Górne	1174	119	61	254
Wampierzów	873	94	54	161
Wierzchowiny	394	35	14	86
Wola Wadowska	735	90	52	155
Zabrze	421	37	24	80
RAZEM	7652	801	426	1619

źródło: opracowanie własne

16% ludności Gminy Wadowice Górne jest w wieku emerytalnym, natomiast 21% ogółu mieszkańców gminy liczą dzieci. W Gminie Wadowice Górne na 4 806 osób w wieku produkcyjnym przypada 1227 osób w wieku emerytalnym.

Liczba rodzin z dziećmi na terenie Gminy Wadowice Górne za 2017r.

MIEJSCOWOŚĆ	Liczba rodzin z dziećmi	Rodziny z dziećmi do 18-go roku życia o liczbie dzieci:					Liczba dzieci
		1	2	3	4	5 i więcej	
Grzybów	31	20	8	2	0	1	48
Izbiska	100	47	39	12	1	1	170
Jamy	117	44	46	19	7	1	227
Kawęczyn	30	12	13	5	0	0	53
Kosówka	19	6	11	2	0	0	34
Piątkowiec	51	26	15	10	0	0	86
Przebendów	66	23	35	6	1	1	120
Wadowice Dolne	81	34	34	9	4	0	145
Wadowice Górne	148	67	60	17	4	0	254
Wampierzów	99	50	37	11	1	0	161
Wierzchowiny	46	22	17	4	2	1	86
Wola Wadowska	85	38	30	11	6	0	155
Zabrze	45	16	24	4	1	0	80
RAZEM	918	405	369	112	27	5	1619

źródło: opracowanie własne

Najwięcej rodzin na terenie Gminy Wadowice Górne posiada jedno dziecko do 18 roku życia (405 rodzin), dwoje dzieci posiada 369 rodzin, 16 % ogółu rodzin z dziećmi to rodziny wielodzietne, czyli posiadające troje i więcej dzieci.

Liczba osób objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych w 2017r.

Liczba osób zamieszkałych na terenie Gminy Wadowice Górne OGÓLEM	Liczba osób w rodzinie korzystających z wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych				
	Pomoc społeczna	Pomoc materialna dla dzieci (stypendia i zasilki szkolne)	Świadczenia rodzinne i opiekuńcze	Fundusz alimentacyjny	Świadczenia wychowawcze
7652	735	312	1 710	48	2 792
Ilość osób objętych wsparciem w stosunku do ilości mieszkańców Gminy Wadowice Górne (%)	9,60%	4,08%	22,35%	0,63%	36,49%

źródło: opracowanie własne

III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W WADOWICACH GÓRNYCH

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej.

Do realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych wyróżnia się następujące działy:

- dział finansowo – organizacyjny;
- dział pomocy środowiskowej i świadczeń;
- dział świadczeń rodzinnych.

W skład Ośrodka wchodzi następujące stanowiska pracy:

- kierownik Ośrodka,
- główny księgowy,
- pracownik do obsługi administracyjnej,
- konsultant
- pracownicy socjalni,
- stanowiska pracy ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
- stanowiska pracy ds. świadczeń wychowawczych.

Ponadto w GOPS zatrudnione były w 2017r. na umowę zlecenie:

- opiekunki środowiskowe;
- terapeuci,
- psycholog,
- asystent rodziny,
- informatyk.

IV. ZADANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WADOWICACH GÓRNYCH

1. Pomoc społeczna

Pracownicy socjalni zatrudnieni w GOPS Wadowice Górne mają przydzielone rejony:

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Zajmowane stanowisko	Miejscowości
1.	Krystyna Płatek	starszy pracownik socjalny	Izbiska, Wampierzów, Zabrze
2.	Renata Żelazko	starszy specjalista pracy socjalnej	Jamy, Kosówka, Wadowice Dolne
3.	Ewa Lelakowska	starszy pracownik socjalny	Wierzchowiny, Wadowice Górne, Kawęczyn
4.	Aneta Midura (Sylwia Gazda - umowa na zastępstwo)	starszy pracownik socjalny	Wola Wadowska, Przebendów, Piątkowiec, Grzybów

źródło: opracowanie własne

Zatrudnieni w GOPS pracownicy posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe, jak i zdolności interpersonalne do pracy z osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej z terenu Gminy Wadowice Górne. Wszyscy pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy socjalnej posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe wymagane przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Pracownik socjalny to zawód szczególny, będący profesją, a jednocześnie powołaniem. Wymaga od osoby, która go wykonuje nie tylko interdyscyplinarnej wiedzy i umiejętności, ale również określonych cech osobowościowych. Pracownik socjalny działa na rzecz jednostki, grupy oraz środowisk społecznych, pomagając w rozwiązywaniu problemów i trudności tym, którzy sami ze względu na ich stan zdrowia lub przyczyny natury społecznej nie są w stanie temu sprostać. Zawód ten oprócz gruntownego przygotowania zawodowego wymaga empatii, serdeczności, cierpliwości, ciepła, aktywności, zrozumienia potrzeb drugiego człowieka, a także łatwości nawiązywania kontaktów interpersonalnych.

Każda osoba i rodzina zgłaszająca się do Ośrodka wymaga szczególnego, indywidualnego podejścia i opracowania planu wsparcia. Rozpatrzenie wniosku o pomoc to nie tylko skompletowanie niezbędnych dokumentów w celu ustalenia dochodu rodziny, ale szeroko prowadzona praca socjalna: to głównie poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, załatwiania spraw alimentacyjnych i rozwodowych, kierowanie na leczenie odwykowe, nadzór nad prawidłowością sprawowanej władzy rodzicielskiej i kierowanie do sądu wniosków o jej nieprawidłowym wypełnianiu. Wielokrotnie długa, ciężka i żmudna praca z rodziną nie zawsze przynosi pożądane efekty ze względu na zbyt małą osobistą motywację i chęć dokonania zmiany w dotychczasowym życiu, brak systematyczności i wytrwałości w podejmowanych działaniach, oraz na skutek braku wzorców i wartości wyniesionych z domu, braku ambicji a także na skutek niefrasobliwości klientów, braku umiejętności przewidywania skutków swojego postępowania. Trudno jest zmotywować wielu klientów OPS do zmiany swojego postępowania, a niekiedy długi okres egzystencji na minimalnym poziomie zaspokajania swoich potrzeb nie daje motywacji do podejmowania trudnych działań. Każde działanie z rodziną w związku z tym musi być dostosowane do jej umiejętności i możliwości. Różnorodność problemów wymaga od pracowników socjalnych olbrzymich zdolności i umiejętności nie tylko techniki pracy socjalnej ale olbrzymiej empatii, wrażliwości, cierpliwości i umiejętności radzenia sobie ze stresem i odpowiedzialnością za losy drugiego człowieka. Bywa, że wykonywana przez pracownika socjalnego praca, może stwarzać zagrożenie dla jego zdrowia i życia.

1.1. Ustawa o pomocy społecznej

Zgodnie z art. 7 w/w ustawy, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;

10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze;
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13. alkoholizmu lub narkomanii;
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Powody przyznania pomocy w 2017r.:

POWODY PRYZNANIA POMOCY	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	87	323
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym:	48	272
Wielodzietności	47	265
Bezrobocie	36	116
Niepełnosprawność	81	217
Długotrwała lub ciężka choroba	119	357
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym:	34	140
Rodziny niepełne	15	50
Rodziny wielodzietne	11	64
Przemoc w rodzinie	2	10
Alkoholizm	7	26
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	41	10
Zdarzenie losowe	1	4
Sytuacja kryzysowa	19	79

Źródło: sprawozdanie roczne MPiPS03

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje jeżeli spełnione są następujące kryteria dochodowe:

- na osobę samotnie gospodarującą - 634zł
- na osobę w rodzinie - 514zł

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z w/w problemów.

Ubiegając się o pomoc w ramach rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby samotnie

gospodarującej nie może przekroczyć **150% w/w kryterium dochodowego** przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z problemów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Za **dochód** uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Miesięczny dochód z 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych gospodarstwa rolnego wynosi 288zł

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2017r.

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM w tym:	457	170	575
Świadczenia pieniężne	285	134	438
Świadczenia niepieniężne	193	98	427
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	3	14
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	451	167	561
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem w tym:	X	236	735
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	66	160

Źródło: sprawozdanie roczne MPiPS03

ŚWIADCZENIAMI Z POMOCY SPOŁECZNEJ SĄ:

I. Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy.

II. Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- pomoc rzeczowa,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE:

Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Osoba niezdolna do pracy z tytułu wieku to osoba, która osiągnęła wiek emerytalny zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. D. U. z 2017r. poz. 1863 z późn. zm.)

Osoba całkowicie niezdolna do pracy, to osoba zaliczona do I lub II grupy inwalidów lub legitymująca się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Zasiłek wypłacany jest w wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby w przypadku osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w przypadku osoby w rodzinie. Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 604,00 zł miesięcznie, minimalna - 30,00 zł miesięcznie.

W 2017r. wypłacono zasiłki stałe w kwocie 145 569,98zł dla 29 rodzin.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby (z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418,00 zł miesięcznie i niższa niż 20,00 zł),
- w przypadku rodziny do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Wysokość kwota zasiłku okresowego nie może być niższa, niż 50% różnicy pomiędzy:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

W 2017r. wypłacono zasiłki okresowe w kwocie 75 234,27 zł dla 34 rodzin.

Zasiłek celowy i celowy specjalny

Zasiłek celowy wypłacany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej i może być przeznaczony między innymi na:

- koszty zakupu żywności, leków, leczenia,
- zakup opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- drobne remonty i naprawy w mieszkaniu,
- koszty pogrzebu.

Osobom bezdomnym oraz innym osobom, nie mającym dochodu czy możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może zostać przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku:

- zdarzenia losowego,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W tych przypadkach pomoc może być przyznana niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Jego wysokość nie może przekroczyć odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W 2017r. zasiłki celowe i w naturze wyniosły 231 339 zł dla 126 rodzin, tym 17 373,32zł na zasiłki celowe specjalne dla 34 rodzin (3 rodziny otrzymały zasiłek celowy specjalny zamieniony na pomoc rzeczową na kwotę 1 919,32zł.), 186 366,00zł na zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności dla 100 rodzin.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

Praca socjalna

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Praca socjalna w GOPS polega m.in. na:

- pomoc w wypełnianiu i interpretacji różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych,
- uczenie racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami,
- współpraca z asystentami rodziny,
- pomoc w wyszukiwaniu ofert pracy, poradnictwa dotyczącego rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- pomoc w wypełnianiu kwestionariusza osobowego, podania o pracę,
- pomoc w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania renty z ZUS, KRUS,
- kierowanie osób o ustalenie stopnia niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mielcu,
- udzielanie pomocy klientom w samodzielnym rozwiązywaniu ich problemów,
- uświadamianie klientom skutków choroby alkoholowej,
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- informowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie o przysługujących im prawach oraz formach pomocy,
- motywowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie do skorzystania z pomocy specjalistycznej,
- prowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc dotyczących skutków ich postępowania oraz motywowanie ich do uczestniczenia w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym,
- odwiedzanie osób starszych, samotnych,
- organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, pomocy ze strony rodziny, sąsiadów dla osób samotnych, niepełnosprawnych,
- utrzymywanie ścisłej współpracy z kuratorami, częste odwiedziny w rodzinach,
- pomoc w organizacji pogrzebu,
- pomoc w zorganizowaniu opłatka dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych,
- organizowanie zbiórki odzieży używanej, artykułów żywnościowych i środków czystości, zabawek dla dzieci, artykułów szkolnych,
- pomoc w uzyskaniu artykułów żywnościowych w ramach programu POPŻ FEAD,
- pośredniczenie w przekazywaniu mebli, sprzętu AGD itp. między klientami a darczyńcami,
- pośredniczenie w organizacji szkoleń (SOS).

W 2017r. z pracy socjalnej skorzystało 236 rodzin.

Kontrakt socjalny

Pracę socjalną można prowadzić w oparciu o kontrakt socjalny. Zgodnie z art. 108 ustawy o pomocy społecznej „W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”. Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W 2017r. w Ośrodku zostało zawartych 12 kontraktów socjalnych.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenie zdrowotne są opłacane zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu zdrowotnym w związku z ustawą o pomocy społecznej. Świadczenia te przysługują osobom pobierającym zasiłek stały, jeżeli nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W 2017r. opłacone były składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały na łączną kwotę 12 219,25 zł dla 25 osób.

Pomoc rzeczowa

Taka forma pomocy polega np. na zakupie odzieży, obuwia, żywności czy też niezbędnego sprzętu, opału itp. w sytuacji, gdy zachodzi prawdopodobieństwo zmarnotrawienia środków finansowych lub gdy osoba nie ma możliwości ich zakupić (chora, leżąca).

W 2017r. 6 rodzin otrzymało świadczenie rzeczowe na zakup żywności na łączną kwotę 5 400,00zł, 5 rodzin otrzymało pomoc rzeczową w postaci opału na zimę na łączną kwotę 2 918,64zł. (w tym 3 rodziny otrzymały zasiłek celowy specjalny zamieniony na pomoc rzeczową na kwotę 1 919,32zł.).

Poradnictwo specjalistyczne

Ta forma pomocy (szczególnie poradnictwo prawne, psychologiczne oraz rodzinne) jest świadczona osobom/rodzinom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód.

W 2017r z w/w poradnictwa skorzystało 76 rodzin.

Interwencja kryzysowa

Jest to zespół interdyscyplinarnych działań, jakie są podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Głównym celem jest przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a tym samym zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Tą formą wsparcia obejmuje się osoby/rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach tej pomocy udziela się natychmiastowego, specjalistycznego wsparcia psychologicznego, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, natomiast w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy.

W 2017r. z pomocy w postaci interwencji kryzysowej skorzystało 19 rodzin.

Schronienie, posiłek i niezbędne ubranie

Udzielanie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, ogrzewalniach lub schroniskach. Przyznanie niezbędnego ubrania polega na dostarczeniu osobie potrzebującej bielizny, odzieży oraz obuwia, odpowiedniego do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku. Wsparcie w postaci jednego gorącego posiłku przysługuje osobie, która własnym staraniem nie jest sobie w stanie go zapewnić.

Pomoc w postaci gorącego posiłku może być przyznana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje GOPS o potrzebie udzielenia

pomocy w formie posiłku. Przyznanie takiej formy pomocy odbywa się bez wydania decyzji administracyjnej oraz bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego. W takich przypadkach dyrektorzy szkół i przedszkoli zobowiązani są do podjęcia działań zmierzających do jak najszybszego ustalenia okoliczności uzasadniających wydanie decyzji administracyjnej, przyznającej dziecku gorący posiłek. Pracownik socjalny GOPS dokonuje ustaleń i podejmuje działania w kierunku wydania decyzji administracyjnej.

W 2017r. z pomocy w postaci dożywiania dzieci w szkole skorzystało 178 dzieci z 85 rodzin.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy ze strony innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje ta forma wsparcia.

Ponadto ta forma pomocy może być przyznana osobie, która wymaga wsparcia innych osób, a rodzina oraz wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie są w stanie takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w:

- zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opiece higienicznej,
- pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres oraz miejsce, w którym mają być świadczone.

W 2017r. w GOPS opiekunka środowiskowa zatrudniona była na podstawie umowy zlecenie, usługami opiekuńczymi objętych było 3 osoby, opłata za usługi opiekuńcze wyniosła 11 298,00zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze, to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb, które wynikają z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Ten typ usług świadczony jest przez osoby mające specjalistyczne przygotowanie wynikające z Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2017r. w GOPS dwie terapeutki zatrudnione były na podstawie umowy zlecenie, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 3 dzieci, opłata za specjalistyczne usługi opiekuńcze wyniosła 25 134,00zł.

Pobyt w Domu Pomocy Społecznej

Osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych - a małżonek oraz rodzina nie są w stanie jej udzielić - przysługuje prawo do umieszczenia w DPS.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi, w przypadku jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

W 2017r. w domach pomocy społecznych przebywało 5 osób z terenu gminy, koszt pobytu wyniósł 120 022zł.

Pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy

Środowiskowy dom samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub osób niepełnosprawnych intelektualnie. Świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Do ŚDS w Mielcu w 2017r. uczęszczało 3 osoby z terenu Gminy Wadowice Górne, a do ŚDS Pień uczęszczało 6 osób.

Liczba rodzin i osób objętych niżej wymienioną pomocą w 2017r.:

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilek stały	29	29	37
Zasilek okresowy	34	34	124
Posilek	178	85	401
Usługi opiekuńcze	3	3	3
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	3	14
Zasiłki celowe i w naturze	261	126	426
Oplata za pobyt w domu pomocy społecznej	5	5	5

Źródło: sprawozdanie roczne MPiPS03

Rodzaje świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w 2017r.:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota dotacji	Środki własne	Razem dotacja i środki własne
1.	Oplata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	0	120 021,50	120 021,50
2.	Zasiłki stałe	145 569,98	0	145 569,89
3.	Zasiłki okresowe	75 234,27	0	75 234,27
4.	Zasiłki celowe z tego:	0	42 072,64	42 072,64
	• zasiłki celowe specjalne	0	17 373,32	17 373,32
5.	Pomoc rzeczowa	0	999,32	999,32
6.	Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w tym:	184 426,57	90 612,28	275 038,85
	• dożywianie uczniów	39 246,57	14 732,73	53 979,30
	• zasiłki celowe na zakup żywności	143 170,00	43 196,00	186 366,00
	• pomoc rzeczowa w postaci artykułów żywnościowych	2 010,00	3 390,00	5 400,00
	• dowóz posiłków do szkół i przedszkoli	0	25 470,25	25 470,25
7.	Usługi opiekuńcze	0	11 298,00	11 298
8.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	25 134,00	0	25 134,00

źródło: opracowanie własne

Współpraca z instytucjami

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania pomocy społecznej współpracuj z różnymi instytucjami i specjalistami m.in.:

- Ośrodek Zdrowia - współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi i lekarzami w zakresie osób samotnych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych, dotyczy m.in. wizyt domowych u klientów pomocy społecznej, pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu dokumentów,
- Kuratorzy sądowi i społeczni - dotyczy funkcjonowania kilku rodzin z terenu gminy, wspólne działania na rzecz osób wymagających pomocy,
- Dyrektorzy szkół i nauczyciele - dotyczy dożywiania uczniów i funkcjonowania ich w szkole, organizowania wycieczek, zakupu podręczników i niezbędnego wyposażenia ucznia,
- Pedagog szkolny - dotyczy pomocy dla dzieci z rodzin z problemami wychowawczymi, problemami w nauce oraz dla dzieci z rodzin wielodzietnych i niepełnych,
- Kuratorium Oświaty - dotyczy kolonii dla dzieci z rodzin wielodzietnych, rodzin o niskich dochodach, wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych,
- Zespół Prewencji, Policja - ścisła współpraca dotycząca pomocy rodzinom uwikłanym w problem przemy, w okresie zimowym wspólna interwencja u osób

zagrożonych utratą zdrowia i życia z powodu niewłaściwych warunków mieszkaniowych,

- Radni i sołtysi - działania na rzecz osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych, bieżąca współpraca dotycząca funkcjonowania rodzin z ich terenu,
- Urząd Gminy i Powiatowy Urząd Pracy - w sprawie zatrudnienia bezrobotnych klientów pomocy społecznej,
- PCPR w Mielcu - pomoc w uzupełnieniu dokumentów na Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, spraw związanych z turnusami rehabilitacyjnymi, dofinansowaniem zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz dopłat do remontów mieszkań dla osób niepełnosprawnych, przekazywanie informacji klientom o organizowanych szkoleniach,
- ZUS, KRUS - dotyczy uzyskania świadczeń emerytalnych, rentowych, chorobowych, ubezpieczenia itp.
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - pomoc w rozwiązywaniu różnych problemów zwłaszcza w rodzinach z problemem alkoholowym i przemocą,
- Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze – pomoc w rozwiązywaniu problemów w rodzinach, w których występuje zjawisko przemocy, realizacja indywidualnego planu pomocy rodzinie,
- Zespół Opieki Zdrowotnej w Mielcu - pomoc w kompletowaniu dokumentacji do Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego, współpraca z pracownikiem socjalnym szpitala dot. m.in. zapewnienia opieki podopiecznego po szpitalu i nawiązania kontaktów z najbliższą rodziną,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mielcu – współpraca w zakresie ustalenia orzeczeń i opinii dla uczniów.
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Mielcu i Pniu - dot. uczestnictwa mieszkańców gminy w zajęciach,
- Zakład Usług Wodnych, Zakład Energetyczny - sprawa zadłużenia klientów pomocy społecznej – uregulowanie zaległości,
- Podkarpackie Stowarzyszenie Wspierania Bezrobotnych w Mielcu – dotyczy pomocy w postaci artykułów spożywczych dla najuboższych rodzin w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020
- Szlachetna paczka – wskazywanie rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej,
- SOS ŻYCIE - pośredniczenie w organizowaniu badań mammograficznych i cytologicznych na terenie gminy we współpracy z Fundacją SOS,

1.2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Dnia 19 lutego 2016r. Uchwałą Nr XVII/76/2016 Rady Gminy Wadowice Górne został uchwalony Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2017. Dnia 06 czerwca 2011r. Zarządzeniem Nr 48/2011 Wójta Gminy Wadowice Górne został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej oraz kurator sądowy. Przewodniczącą zespołu obecnie jest starszy pracownik socjalny Ewa Lelakowska.

Zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno – techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

W 2017r. odbyły się 22 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszyscy pracownicy socjalni uczestniczą w pracach grup roboczych, które pracują zarówno z ofiarą jak i sprawcą przemocy. W 2017r. w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie pracowało 20 grup roboczych.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych utworzony jest Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2017r. z porad w/w Punktu skorzystało 33 osoby.

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zostaną przedstawione w odrębnym sprawozdaniu.

1.3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Zgodnie z art. 8 ust. 1 rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie.

W celu realizacji zapisów ustawy w 2017r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych zatrudniony był na umowę zlecenie jeden asystent rodziny.

GOPS starał się o refundację poniesionych kosztów na zatrudnienie z programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Program Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2017, w związku z czym gmina ponosiła 50% kosztów zatrudnienia asystenta rodziny.

Wsparciem ze strony asystenta rodziny zostało objętych 6 rodzin, w których jest 14 dzieci

Koszty związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w 2017r. wyniosły 11 875,00zł.

W GOPS od 01 stycznia 2017r. do 31 grudnia 2017r. na umowę zlecenie zatrudniony był psycholog. W 2017r. przeprowadzonych było 171 konsultacji psychologicznych w ciągu 153 godzin pracy. Wsparciem objętych było 66 osób w 41 rodzinach.

Koszty związane z zatrudnieniem psychologa wyniosły: 9 180,00zł (środki własne)

Na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego w Mielcu Wydział III Rodzinny i Nieletnich troje dzieci z terenu Gminy Wadowice Górne zostało umieszczone w pieczy zastępczej:

- jedno dziecko od 18.07.2014r. do 17.11.2017r. w Domu dla Dzieci w Skopaniu
- drugie dziecko od 10.11.2015r. do 22.07.2017r. w Domu Dziecka „Moja Rodzina” w Prałkowcach
- trzecie dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej od 14.11.2017r.

W 2017r. opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 25 348,10zł (środki własne)
w tym:

- Dom dla Dzieci w Skopaniu – 18 519,67zł
- Dom Dziecka „Moja Rodzina” w Prałkowcach – 5 006,07zł
- rodzina zastępcza – 257,40zł

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i realizacji 3-letniego programu wspierania rodziny zostaną przedstawione w odrębnym sprawozdaniu.

1.4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych realizuje zadanie związane z pokryciem kosztów udzielenia edukacyjnej pomocy stypendialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, zgodnie z art. 90d i art. 90e ustawy o systemie oświaty – **stypendia i zasiłki szkolne**.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu netto w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż 514,00zł na osobę. Stypendium szkolne wypłacane jest po okazaniu rachunków związanych z poniesionymi kosztami na edukację ucznia.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Ogółem w 2017r. na pomoc stypendialną dla uczniów o charakterze socjalnym wykorzystana została kwota 86 406,16 zł w tym:

- **dotacja z budżetu państwa wynosiła: 69 124,93zł**
- **środki własne gminy: 17 281,23 zł**

Od stycznia do sierpnia 2017r. pomoc w postaci:

- **stypendium szkolnego otrzymało 138 uczniów na łączną kwotę 50 029,79zł**
- **zasiłku szkolnego otrzymało 6 uczniów na kwotę 2 575,60zł**

Od września do grudnia 2017r. z pomocy w postaci:

- **stypendium szkolnego skorzystało 126 uczniów na łączną kwotę 32 686,37 zł**
- **zasiłku szkolnego skorzystała 3 uczniów na łączną kwotę 900,00 zł**

1.5. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z art. 7 ust. 4 w/w ustawy do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe wynikające z art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Decyzje wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej. Prawo do w/w świadczenia przysługuje na okres 90 dni.

W 2017r. GOPS wydał 5 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych dla 3 osób.

Ponadto zgodnie z art. 66 ust. 1 w/w ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

Za w/w osoby opłacana jest składka zdrowotna za okres od dnia przyznania świadczenia do dnia utraty prawa do ich pobierania.

W 2017r. opłacone były składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 12 670,60 zł. za 25 osób pobierających zasiłek stały.

1.6. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Według art. 49 w/w ustawy bezrobotny korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej jest osobą będącą w szczególnej sytuacji na rynku pracy i przysługuje mu pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Do zadań własnych gminy należy współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych.

Zgodnie z art. 73a. na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 6 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych, które podlega waloryzacji. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

Z Powiatowym Urzędem Pracy w Mielcu zostało zawarte porozumienie dotyczące elektronicznej wymiany danych o wspólnych beneficjentach.

Ponadto zostało zawarte porozumienie dotyczące korzystania z Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI), dotyczące sposobu wymiany informacji między instytucjami.

1.7. Ustawa o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego

Zgodnie z art. 19b ustalenie prawa i wypłata pomocy pieniężnej należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę. Pomoc pieniężna przyznawana jest na wniosek zainteresowanej osoby.

W 2017r. wnioski wraz z niezbędnymi dokumentami były wysyłane przez klientów bezpośrednio do Kierownika Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie.

1.8. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Zgodnie z w/w ustawą pracownicy socjalni udzielają osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy w postaci:

- udzielania informacji o możliwości złożenia wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania wobec osoby nadużywającej alkoholu;
- uświadamiania o negatywnych skutkach nadużywania alkoholu;
- motywowania do utrzymania abstynencji;
- motywowania i zobowiązywania do podjęcia leczenia odwykowego;
- informowania o możliwości podjęcia leczenia uzależnienia od alkoholu.

W przypadku powzięcia informacji, że osoba nadużywa alkoholu, jej zachowanie zaburza funkcjonowanie rodziny lub otoczenia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych występuje z wnioskiem do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania wobec tej osoby.

1.9. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego

Jedna osoby z terenu Gminy Wadowice Górne na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Mielcu została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej dla osób psychicznie chorych.

W 2017r. odpłatność za pobyt w/w osoby w DPS wyniosła 33 589,76 zł – finansowana z środków własnych gminy.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych w związku z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego troje dzieci z terenu Gminy objętych jest specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.

W 2017r. na specjalistyczne usługi opiekuńcze została wydatkowana kwota 25 134,00zł

ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2017r. wypłacono 16 653 świadczeń rodzinnych i opiekuńczych dla 689 rodzin na łączną kwotę: **2 842 527,93 zł w tym:**

• zasilki rodzinne z dodatkami:	1 485 834,59 zł
• świadczenia opiekuńcze:	1 063 147,94 zł
• jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:	98 000,00zł
• świadczenia rodzicielskie:	191 545,40zł
• Świadczenie „Za życiem”:	4 000,00zł

Zwroty za nienależnie pobrane świadczenia wyniosły 8 637,19 zł

Świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze w 2017r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci
Zasilki rodzinne	884	996 904,16	424	1 710	901
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	760	488 930,43	365	1 536	831
- urodzenia dziecka	46	44 284,42	47	198	104
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	23	61 973,12	22	86	42
- samotnego wychowywania dziecka	19	22 844,15	11	41	25
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	46	50 332,31	42	185	106
- rozpoczęcia roku szkolnego	562	49 854	283	1 337	741
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	213	92 264,48	146	642	371
- wychowywania w rodzinie wielodzietnej	173	156 275,00	120	645	411
Zasilki pielęgnacyjne	226	369 189	218	X	X
Świadczenia pielęgnacyjne	31	454 947,94	30	69	30
Specjalny zasiłek opiekuńczy	20	87 283,20	20	72	20
Zasiłek dla opiekuna	28	151 727,80	28	56	0
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	98	98 000,00	97	378	184
Świadczenia rodzicielskie	30	191 545,40	29	X	X
Świadczenie „Za życiem”	1	4 000,00	1	4	2
Razem	1 163	2 842 527,93	689	2 143	988

Zródło: sprawozdanie roczne

1.10. Ustawa o świadczeniach rodzinnych

ZASIŁEK RODZINNY

Przysługuje do ukończenia przez dziecko 18-go roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21-go roku życia, albo 24-go roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasilek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty:

- **674,00zł miesięcznie;**
- **764,00zł miesięcznie** gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności,

Dochody przyjmuje się z roku poprzedzającego okres zasiłkowy, przy uwzględnieniu dochodu uzyskanego i utraconego.

Dochód z 1 ha przeliczeniowego gospodarstwa rolnego wynosił 164,58 zł miesięcznie, od 1 października 2017r. wynosi 214,75zł miesięcznie

Wysokości zasiłku rodzinnego uzależniona jest od wieku dziecka tj: w okresie od 01.11.2016r. do nadal.:

- na dziecko w wieku do ukończenia 5 lat – 95,00 zł miesięcznie;
- na dziecko w wieku 5 do 18 roku życia – 124,00 zł miesięcznie;
- na dziecko w wieku od 18 do 24 roku życia – 135,00 zł miesięcznie.

DO ZASIŁKU RODZINNEGO PRZYSŁUGUJĄ DODATKI Z TYTUŁU (art. 8):

- urodzenia dziecka;
- korzystania z urlopu wychowawczego;
- samotnego wychowywania dziecka;
- dodatku z tytułu wielodzietności;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- rozpoczęcia roku szkolnego;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Przysługuje opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Dodatek przysługuje w wysokości **1 000,00 zł jednorazowo.**

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

przysługuje uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) 24 miesiące kalendarzowych;
- 2) 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 3) 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje w wysokości **400,00 zł miesięcznie.**

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje opiekunowi jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje;

- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Dodatek przysługuje w wysokości **193,00 zł miesięcznie** na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00 zł miesięcznie** na wszystkie dzieci.

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80,00 zł miesięcznie** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160,00 zł miesięcznie** na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Przysługuje na trzecie i kolejne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek przysługuje w wysokości **95,00 zł miesięcznie**.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka

Przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

- 1) **90,00 zł miesięcznie** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) **110,00 zł miesięcznie** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego i rocznego przygotowania przedszkolnego.

Dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego, w wysokości **100,00 zł jednorazowo** na dziecko.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego:

- 1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej - w wysokości **113,00 zł miesięcznie** na dziecko albo
- 2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej - w wysokości **69,00 zł miesięcznie** na dziecko.

JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (tzw. becikowe)

Przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia

dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania. Jednorazowa zapomoga przysługuje w wysokości **1 000,00 zł**, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę **nie przekracza kwoty 1922,00 zł**

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE:

- zasiłek pielęgnacyjny
- specjalny zasiłek opiekuńczy
- świadczenie pielęgnacyjne

Zasiłek pielęgnacyjny

Przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16-go roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.
- 4) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16-go roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21-go roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **153,00 zł miesięcznie**.

Wypłata zasiłku nie jest uzależniona od dochodu.

W 2017r. wypłacono 2413 świadczeń dla 226 osób w łącznej kwocie 369 189,00zł.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

Przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25-go roku życia.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje w wysokości **1 477,00zł miesięcznie** i podlega waloryzacji (w 2017r. wysokość świadczenia wynosiła 1406,00zł).

Wypłata świadczenia pielęgnacyjnego nie jest uzależniona od dochodu.

W 2017r. wypłacono 325 świadczeń dla 31 osób w łącznej kwocie 454 947,94zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustaw z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 682) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- 1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- 2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **520,00 zł miesięcznie**, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę **nie przekracza 764,00 zł miesięcznie**.

W 2017r. wypłacono 173 świadczenia dla 20 osób w łącznej kwocie 87 283,20zł.

1.11. Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Dnia 15.05.2014r. weszła w życie ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od 01.07.2013r. W/w ustawa zakłada wypłatę tym opiekunom, którzy do 30.06.2013r. spełniali warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu z 31.12.2012r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w kwocie **520,00 zł miesięcznie** był przyznawany niezależnie od dochodu.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ właściwy ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczynał na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wniosek można było składać maksymalnie w terminie 4 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 15 września 2014 r.

W 2017r. wypłacono 294 świadczenia dla 28 osób w łącznej kwocie 151 727,80zł.

1.12. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia będą więc między innymi bezrobotni, studenci, rolnicy (świadczenie wypłacane przez KRUS), a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego będą mogły ubiegać się o świadczenie rodzicielskie. Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce, ojcu (w przypadku skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki, śmierci matki, lub porzucenia dziecka przez matkę), opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej lub osobie, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie okres ten jest wydłużany. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie niezależnie od dochodu.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego okres urlopu rodzicielskiego.

W 2017r. wypłacono 207 świadczeń dla 30 osób w łącznej kwocie 191 545,40 zł

1.13. „Złotówka za złotówkę”

Od 1 stycznia 2016 r. możliwe jest otrzymanie świadczeń rodzinnych w przypadku przekroczenia dochodu, zmiana art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, wprowadza zasadę „złotówka za złotówkę”. Dzięki niej przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami nie będzie automatycznie oznaczało utraty świadczenia.

Dla rodzin, które od 1 stycznia 2016 r. złożą wnioski o ustalenie prawa do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i przekroczą próg dochodowy (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem), dzięki wprowadzeniu zasady „złotówka za złotówkę” ich świadczenia będą stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Obecnie za każde przekroczenie progu o 1 zł, łączna kwota świadczeń przysługujących rodzinie będzie pomniejszana o 1 zł. Świadczenia zostaną wypłacone, gdy kwota do wypłaty po zastosowaniu mechanizmu „złotówka za złotówkę” będzie nie niższa niż 20,00 zł.

Nowe przepisy dotyczą zasiłku rodzinnego i dodatków do niego.

W 2017r. w ramach mechanizmu złotówka za złotówkę wypłacono 7738 świadczeń na kwotę 96 730,50 zł.

1.14. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:

Zgodnie z art. 66 ust. 1 w/w ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają:

- osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, przyznany na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Za w/w osoby opłacana jest składka zdrowotna za okres od dnia przyznania świadczenia do dnia utraty prawa do ich pobierania.

W 2017r. opłacone były składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające:

- **specjalny zasiłek opiekuńczy - 1 565,49 zł (dla 7 osób)**
- **świadczenie pielęgnacyjne - 8 979,51 zł (dla 7 osób)**
- **zasiłek dla opiekuna - 1 170,00 zł (dla 3 osób)**

1.15. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych

Zgodnie z art. 6 w/w ustawy za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- 1) świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 2) zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
  - przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) jeżeli nie podlega ona obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu na podstawie ustawy lub na podstawie odrębnych przepisów.

W 2017r. opłacone były składki emerytalno-rentowe za osoby pobierające:

- **świadczenia pielęgnacyjne w wysokości - 90 610,66 zł (dla 21 osób)**
- **zasiłki dla opiekunów w wysokości - 11 734,20zł (dla 8 osób)**
- **specjalny zasiłek opiekuńczy - 9 624,69zł (dla 11 osób)**

1.16. Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników

Zgodnie z art. 16 ust 2 pkt 4 ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek obejmuje się osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik lub domownik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w związku z nabyciem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przez okres pobierania tego świadczenia albo zasiłku - do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

W 2017r. opłacane były składki emerytalno – rentowe za jedną osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 1 064,00zł.

2. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

2.1. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu w/w ustawy oznacza

egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości ustalonej w wyroku sądu, nie więcej jednak niż 500 zł na jedną osobę.

Przy ustaleniu uprawnienia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć **725,00 zł**

W 2017r. wypłacono 328 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 27 osób spośród 18 rodzin w kwocie 122 338,00zł

2.2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Kolejnym zadaniem jakie jest realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej jest postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela „z urzędu” występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika (oznacza to urząd gminy lub ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Po otrzymaniu w/w wniosku, organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nie łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego oraz odmowy podjęcia prac, w ramach aktywizacji zawodowej, uchylania się od nich lub odmowy zarejestrowania się w PUP-y, organ właściwy dłużnika:

- składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U. Z 2017 poz. 2204 z późn. zm.)
- kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów, łącznie z ustawowymi odsetkami.

W 2017r. przeprowadzano postępowania wobec 12 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. Ponadto wysłano pisma o wszczęcie postępowania wobec 13 dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie innych gmin.

W wyniku w/w postępowań odzyskano 42 721,24zł należności z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego z tego:

- na rzecz wierzyciela tj. Gminy Wadowice Górne - 12 827,89,14 zł
- na rzecz budżetu państwa - 19 241,84 zł
- na odsetki przekazywane do budżetu państwa - 10 651 ,51 zł

4. KARTA DUŻEJ RODZINY

Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty Dużej Rodziny należy do zadań z zakresu administracji rządowej.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzinie, która utrzymuje przynajmniej troje dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny na podstawie złożonego wniosku, bez względu na dochód.

Karta jest przyznawana:

- 1) rodzicom na czas nieokreślony;
- 2) dzieciom do ukończenia 18 lub 25 roku życia, jeśli uczą się jeszcze w szkole lub studiują;
- 3) dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18 roku życia - na okres ważności orzeczenia;

Zmiana danych zawartych w Karcie oraz zmiana miejsca zamieszkania wymaga przyznania nowej Karty. W przypadku utraty Karty, kradzieży lub zgubienia, na wniosek członka rodziny może być wydany duplikat Karty. Koszt wydania duplikatu wynosi 9,21zł.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Wykaz podmiotów oferujących uprawnienia rodzinom wielodzietnym na podstawie Karty Dużej Rodziny znajduje się na stronie internetowej **rodzina.gov.pl**.

Koszt realizacji ustawy przez gminę za obsługę zadań gminy związanych z przyznaniem Karty wynosi 13,40 zł za jedną rodzinę wielodzietną w gminie. W przypadku gdy po przyznaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością przyznania kolejnej Karty lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty, koszt realizacji ustawy przez gminę wynosi 2,68 zł za przyznanie Karty. Koszt realizacji ustawy przez gminę za wydanie duplikatu Karty wynosi 1,34 zł.

W 2017r. złożono 29 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla 145 osób.

Koszt realizacji ustawy w 2017r. wyniósł 372,52zł.

5. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości **500,00 zł miesięcznie na dziecko** w rodzinie, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko (czyli dziecko jedyne, lub dziecko najstarsze), jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **800,00 zł**. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 200,00 zł**. Natomiast na drugie i kolejne dziecko w rodzinie świadczenie wychowawcze przysługuje niezależnie od dochodu. Prawo do świadczenia ustala się z uwzględnieniem określonych ustawą przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu.

Liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego w 2017r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzja świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie		Liczba rodzin	Kwota świadczeń
			Ogółem	Liczba dzieci		
Świadczenia wychowawcze w tym:	1 214	695	2 792	1 486	12 407	6 181 004,52
na 1 dziecko	562	465	1 712	839	4 125	2 049 811,22
na 2 dzieci	634	308	1 316	724	4 616	2 301 782,90
na 3 dzieci	315	103	531	334	2 538	1 267 804,80
na 4 dzieci	106	26	162	109	796	396 925,40
na 5 dzieci	26	5	35	26	60	29 113,50
na 6 dzieci i więcej	30	5	39	32	272	135 566,70

źródło: opracowanie własne

6. ZA ŻYCIEM

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie lekarskie, które potwierdza u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Prawo do jednorazowego świadczenia ustala się na wniosek osób, o których mowa wyżej. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawianie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

W 2017r. wypłacone było jedno świadczenie w wysokości 4 000,00zł

V. WYDATKI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WADOWICACH GÓRNYCH W 2017r.

W 2017r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych wydatki związane z realizacją zadań i utrzymaniem Ośrodka wyniosły:

Nazwa wydatku	Ogółem	Dotacja	Środki własne	Inne środki	Procentowy udział dotacji w stosunku do wydatków ogółem
Pomoc społeczna	1 214 400,36	519 690,07	694 710,29	0,00	42,79%
Świadczenia rodzinne i opiekuńcze	3 073 878,21	3 053 626,05	20 252,16	0,00	99,34%
Fundusz alimentacyjny	122 338,06	122 338,06	0,00	0,00	100%
Świadczenia wychowawcze	6 276 006,60	6 276 006,60	0,00	0,00	100%
Pomoc materialna dla uczniów	86 406,16	69 124,93	17 281,23	0,00	80%
Piecza zastępcza	37 223,10	1 959,38	31 285,60	3 978,12 Fundusz Pracy	5,26%
Karta Dużej Rodziny	372,52	372,52	0,00	0,00	100%
Świadczenie „Za życiem”	4 000,00	4 000,00	0,00	0,00	100%
RAZEM	10 814 625,01	10 047 117,61	763 529,28	3 978,12	92,90%

Źródło: opracowanie własne

VI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb w tym zakresie.

W związku z powyższym przedstawiam potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- **zwiększenie środków na opłaty za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej**

Proces starzejącego się społeczeństwa nie omija naszej gminy. Wzrost liczby ludzi starszych chorych, niepełnosprawnych zmusza gminę do podjęcia działań służących zapewnieniu opieki tym osobom. W przypadku kiedy osoba nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku, nie ma osób, które mogłyby tą opiekę sprawować, a usługi opiekuńcze są niewystarczające zachodzi potrzeba kierowania jej do domu pomocy społecznej. Osobę, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca jej dotychczasowego zamieszkania. Zgodnie z treścią art. 60 ustawy o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Obecnie średni koszt utrzymania mieszkańca wynosi powyżej 3 000zł. Z roku na rok wzrastają koszty utrzymania mieszkańców w dps, a co za tym idzie wzrasta opłata po stronie Gminy.

Stosownie do zapisu art. 61 ustawy o pomocy społecznej obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi, zgodnie z umową zawartą z Kierownikiem OPS ustalającą wysokość ponoszonej przez nich opłaty;
- opłatę mogą wносить także osoby nie wymienione wyżej.
- gmina, z której osoba została skierowana do DPS w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatami wnoszonymi przez osoby w/w.

Aktualnie w DPS znajduje się 6 osób z terenu naszej gminy. Z tego tytułu gmina ponosi wydatki w wysokości 15 356zł miesięcznie. Jedna osoba została skierowana i czeka na umieszczenie w dps. Z rozeznaczonych potrzeb w środowisku w najbliższych latach do umieszczenia w dps kwalifikowałyby się 26 kolejnych osób, są to osoby głównie samotne, starsze, niepełnosprawne, które w przyszłości wymagać będą całodobowej opieki.

- **zwiększenie środków na opłaty za usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania**

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób starszych, samotnych, schorowanych, wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Świadczenie usług wiąże się z ponoszeniem przez gminę kosztów. Obecnie odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosi 20zł.

- **zabezpieczenie środków na opłaty za pobyt w schroniskach**

Gmina ma obowiązek zapewnienia schronienia osobom tego pozbawionym. W związku z tym konieczne będzie zawarcie porozumienia ze schroniskiem, podjęcie uchwały w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz zabezpieczenia środków finansowych na ten cel.

- **utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych, niepełnosprawnych**

Na terenie naszej gminy wzrasta liczba osób starszych, samotnych, schorowanych. Coraz więcej osób wymaga opieki w miejscu ich zamieszkania lub umieszczenia w placówce zapewniającej opiekę. Problemem jest brak osób, które mogłyby zapewnić im opiekę. Coraz częściej zdarza się, że rodzina nie poczuwa się do obowiązku sprawowania opieki nad osobą starszą, niepełnosprawną, zrzucając ten obowiązek na instytucje. Członkowie rodziny również z różnych przyczyn nie mają możliwości zorganizowania opieki w miejscu zamieszkania osoby zależnej. W związku z tym rodziny oczekują pomocy w zorganizowaniu opieki w czasie, kiedy sami nie są w stanie jej zapewnić. Dobrym rozwiązaniem byłoby zapewnienie tym osobom opieki w placówkach wsparcia dziennego.

- **utworzenie mieszkań chronionych i socjalnych**

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniu chronionym. Pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany w szczególności: osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia albo zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione ma zapewniać warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Zabezpieczenie w postaci mieszkań socjalnych jest niezbędne w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego (np. pożar domu), występowania przemocy w rodzinie itp.

- **zwiększenie liczby godzin pracy psychologa/psychoterapeuty**

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych utworzony został Punkt Poradnictwa Psychologicznego, w ramach którego zatrudniony jest psycholog na umowę zlecenie w wymiarze trzech godzin tygodniowo. Funkcjonowanie takiego punktu na terenie naszej gminy jest bardzo potrzebne, ponieważ jak się okazuje coraz więcej osób wymaga wsparcia w/w specjalisty. Klienci poszukują pomocy w rozwiązywaniu problemów osobistych, rodzinnych, wychowawczych czy szkolnych. Oczekują oni wsparcia i wskazówek do radzenia sobie z problemami. W wielu przypadkach sam pracownik socjalny jest bezradny w rozwiązaniu problemów osoby czy rodziny i konieczne jest wsparcie psychologa. Praca z rodziną przynosi wtedy większe efekty i jest o wiele skuteczniejsza. Wzrasta liczba osób korzystających z usług punktu poradnictwa psychologicznego co świadczy o potrzebie zwiększenia liczby godzin pracy psychologa. GOPS zauważa również potrzebę zatrudnienia psychologa do pracy z dziećmi na terenie szkół. Psycholog zatrudniony w GOPS nie jest w stanie objąć wsparciem wszystkich potrzebujących.

- **zatrudnienie asystenta rodziny na umowę o pracę**

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina ma obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej. Zatrudnienie asystenta na umowę zlecenie jest niewystarczające i nie zapewnia ciągłości w pracy z rodzinami.

- **zabezpieczenie środków na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych**

O pomoc finansową coraz częściej zgłaszają się osoby starsze, którym nie wystarcza środków finansowych na leczenie i zakup opału na zimę. Konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych na pomoc w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych, których nie jesteśmy w stanie przewidzieć.

Ponadto z pomocy społecznej coraz częściej korzystają osoby niepełnosprawne, które nie nabyły uprawnień do żadnych świadczeń, osoby młode i samotne, w większości nadużywające alkoholu. Wzrasta także liczba osób, które uzyskały wiek emerytalny i nie nabyły uprawnień do emerytury lub pobierane świadczenia są w bardzo niskich wysokościach.

- **poszerzenie bazy lokalowej**

Dużym utrudnieniem w pracy ośrodka jest brak oddzielnego pomieszczenia przeznaczonego na posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, grup roboczych, czy rozmów z klientami. Te pomieszczenia pozwalałyby na zapewnienie warunków gwarantujących swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności i prywatności osób korzystających ze wsparcia. Ponadto brakuje pomieszczenia dla psychologa, asystenta rodziny i prawnika, którego zatrudnienie przy skomplikowanych procedurach i ciągle zmieniających się przepisach jest konieczne. Celowym byłoby też wygospodarowanie pomieszczenia z przeznaczeniem na zbiórkę i wydawanie żywności, odzieży, obuwia, środków czystości, art. szkolnych itp. dla klientów pomocy społecznej.